

שיחת השבוע

יש חדש

אורחים בטורונטו

בסוף השבוע שעבר חזרה לארץ קבוצה של ארבעה-עשר מפצועי 'צוק איתן', שיצאה לביקור מיוחד בטורונטו שבקנדה, כאורחי הקהילה היהודית בפלמינגו, בהנהגת שליח חב"ד במקום, הרב מנדל קפלן. את מסע הקבוצה ארגן הרב מנחם קוטנר, מנהל מטה צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור, המלווה את הפצועים מן היום הראשון. חברי הקבוצה נתקבלו בחיבוק חם על-ידי בני הקהילה, וזכו לשלל חוויות, מתוך רצון עז לבטא את ההערכה שחש עם ישראל כולו לפועלם ולקרבתו שהקריבו, למען הגנת העם והארץ.

המוזאון פתוח

מוזאון גוש קטיף בירושלים יפתח את שעריו במוצאי שבת, תשעה באב, בשעה 9 בערב, ויהיה פתוח עד השעה 2 אחר הצות. לצד תצוגות הקבע יוקרנו סרטים על הגירוש והחורבן. המוזאון שוכן ברחוב שערי צדק 5 ירושלים, ובמהלך הקיץ יהיה פתוח מדי יום מ' 9 בבוקר ועד 7 בערב. בימי 1 עד 14:00. טל' 02-6255456.

מפעל התנ"ך

החלה ההרשמה למחזור הי"ט של לימוד התנ"ך. במתכונת זו לומדים את כל התנ"ך עם פירוש רש"י, ונבחרים שנים-עשר מבחנים. טל' 052-8630212.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
8:01	8:42	7:53	7:42
9:05	9:48	8:48	8:41

פרקי אבות: פרק ג

322 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-72-2770100 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפקה והפצה: המרכז לעזרי שליוות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הזיכרון ההיסטורי נבסיס לתקווה

נחמד הרבה יותר לשמוח ולחגוג מלצום ולהתאבל, אבל גם החיבור אל הסבל היהודי הוא מרכיב מהותי בהוויה היהודית

שעת חיבור. קריאת 'איכה' ברחבת הכותל המערבי (צילום: מנדי הכטמן)

התרשם מכך עמוקות והגיב: "עם שזוכר במשך שנים רבות כל-כך את חורבן מקדשו, זוכה יום אחד לבניינו המחודש".

חז"ל כבר הביעו את הרעיון הזה במאמרם: "כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה". תודעת האבל מניעה את החתירה לגאולה. מי שחש את כאב הגלות ויודע שהמצב הקיים אינו המצב התקין, יש בו שאיפה וכמיהה לגאולה; והציפייה הזאת תתממש בסופו של דבר.

אבל וחזון

השבת הזאת, הסמוכה לצום תשעה באב, נקראת גם 'שבת חזון'. הטעם הפשוט לכך הוא שקוראים בה את ההפטרה הנפתחת במילים "חזון ישעיהו", אולם יש כאן גם משמעות של חזון ומחזה. בתוך האבל והכאב טמון המחזה המופלא של הטוב הנשגב המצפה לנו.

שתי התחושות הללו כרוכות יחדיו ואי-אפשר לזו בלא זו. אבל וכאב בלי תקווה ואמונה, סופם עצב וייאוש. תקווה ואמונה שאינן מלוות תחושת אבל וצער על החורבן והגלות - אינן אמיתיות. דווקא השילוב של אבל ותקווה, צער ואמונה - הוא היוצר את השלמות של התחושה היהודית האמיתית.

חשוב להתחבר אל הזיכרון ההיסטורי המשתקף בימים האלה. לכאוב את הטרגדיות שפקדו את עמנו. ומתוך הכאב לחזק את האמונה והביטחון כי נזכה בקרוב לגאולה השלמה.

אם תשאלו את הישראלי המצוי לדעתו על סגירת בתי עינוגים בצום תשעה באב, יתחלקו הדעות בין הסבורים שזו 'כפייה דתית' ובין החושבים שבהחלט ראוי להתחשב ברגשן תיהם של הדתיים, הצמים ומתאי בלים ביום זה.

שתי העמדות גם יחד משקפות את הניכור הגדול שחל בקרב רבים מבני העם היהודי כלפי שורשי ומורשתו. שוו בנפשכם שהייתם שואלים אם ראוי לסגור בתי עינוגים ביום השואה, והיו משיבים לכם שראוי לעשות זאת מתוך 'התחשבות' ברגשותיהם של ניצולי השואה. תשובה זו עצמה מכאיבה וצורבת לב, בשל הניכור שהיא מבטאת כלפי השואה, כאילו זה עניינם של הניצולים בלבד.

מארג שלם

לוח השנה היהודי לוקח אותנו למסע אל עולם של ערכים, תחושות, חוויות ותכנים. ראש השנה ויום הכיפורים מעניקים לנו ערכים של חשבון נפש, סליחה ופתיחת דף חדש. סוכות ושמחת תורה נושאים בתוכם את השמחה ואת חוויית האחדות. חנוכה מדגיש את מקומו של האור. פסח את רעיון החירות ואת ערך הענווה. שבועות מעמיד במרכז את מקומה של התורה ואת מעמדם של עשרת הדיברות.

בתוך כל המארג הזה יש חשיבות עצומה גם לימי בין המצרים ולתשעה באב. אמנם נחמד הרבה יותר לשמוח ולחגוג מלצום ולהתאבל, אבל גם החיבור אל הסבל היהודי ואל הפרקים הקשים בהיסטוריה שלנו הוא מרכיב מהותי בהוויה היהודית. זיכרון החורבן וצער הגלות הם שהיינו במשך דורות את האמונה בגאולה ואת הציפייה לחידוש ימינו כקדם.

ידוע הסיפור על נפוליון שראה יהודים יושבים על הרצפה בבית הכנסת ומקוננים על החורבן. כששאל מתי אירע החורבן השיבו לו שזה קרה לפני יותר מאלף ושבע-מאות שנה. נפוליון

'המאמר המוסגר' שבתוכחת משה

אחרי כן, את פרשת מי מריבה. באמרו "גם בי התאנף ה' בגללכם" אין הוא מדבר על חטא המרגלים, אלא על פרשת מי מריבה. בעקבות הפרשה הזאת גזר הקב"ה על משה שלא ייכנס לארץ, וממילא נדרש שימונה לו ממלא מקום. לכן נשתנה יהושע מחברו כלב, והקב"ה אמר למשה "אתו תִּזְק, כִּי הוּא יִנְחֶלְנָה אֶת יִשְׂרָאֵל".

הסבר פשוט

משה מדגיש שהגזרה שנגזרה עליו הייתה "בגללכם", בעקבות חטא בני ישראל בפרשת מי מריבה. זאת כבר הסביר רש"י בפרשת פינחס: "לפי שנגזרה גזרה על דור המדבר... לכך ביקש משה שייכתב סְרַחוּנו, שלא יאמרו אף הוא מן הממרים היה".

לדעת רש"י, זה הסבר פשוט העולה מהתבוננות ברצף הפסוקים, ולכן אין הוא רואה צורך לפרש זאת. ברור שהפסוק הזה הוא מאמר מוסגר, ואינו חלק מתיאור אירועי חטא המרגלים.

(לקוטי שיחות, כרך יד, עמ' 8)

היא טמונה בהתבוננות ברצף הפסוקים. אחרי שמשה מספר על חטא המרגלים ועל העונש שנגזר על דור המדבר הוא אומר: "זולתי כָּלֵב בְּן יִפְתָּה, הוּא יִרְאֶנָּה, וְלוֹ אֶתְּנוּ אֶת הָאָרֶץ". כאן הוא קוטע את סיפור המרגלים ומזכיר שהוא עצמו לא ייכנס לארץ, ואז שב לעסוק בפרשת המרגלים ומזכיר את יהושע בן-נון: "הוֹשֵׁעַ בֶּן-נוֹן... הוּא יְבִא שְׁמָה... הוּא יִנְחֶלְנָה אֶת יִשְׂרָאֵל".

העברת השרביט

נראה שמשה ביקש כאן להסביר את ההבדל בין יהושע לכלב, ששניהם לא השתתפו בעצת המרגלים. שניהם כאחד עמדו כנגד עשרת חבריהם וקראו לבני ישראל להיכנס לארץ ולא לחשוש. אם כן, מדוע שכרו של כלב הוא כניסה לארץ וקבלת "הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרְךָ בָּהּ" בלבד, ואילו יהושע נתמנה למנהיג העם ומי שמנחיל את הארץ לעם כולו?

כדי להסביר זאת מציין משה במאמר מוסגר את האירוע שהתרחש שלושים ותשע שנה

פרשת דברים מוכיח משה רבנו את בני ישראל, ובין הדברים הוא מזכיר את חטא המרגלים שבעטיו נזר על בני דור המדבר שלא ייכנסו לארץ ישראל: "אִם יִרְאֶה אִישׁ בְּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה... אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְתַת לְאֲבֹתֵיכֶם".

ופתאום, במעבר חד, עובר משה לדבר על עצמו: "גַּם בִּי הִתְאַנַּף ה' בְּגִלְלָתְכֶם לְאֹמֶר, גַּם אֲתָה לֹא תָבֵא שָׁמָּה". כאן מתעוררת שאלה גדולה: הלוא הסיבה לגזרה על משה שלא להיכנס לארץ אינה קשורה כלל לחטא המרגלים, אלא לאירוע שהתרחש שלושים ותשע שנים אחרי-כך - הכאת הסלע במי מריבה!

הסיפור נקטע

כמה ממפרשי התורה מנסים לתרץ קושיה זו, בכמה וכמה דרכים, אך הפלא הגדול הוא מדוע רש"י, שמסביר כל שאלה המתעוררת בפשוטו של מקרא, מתעלם כאן ממנה לחלוטין.

יש לומר כי לדעת רש"י התשובה פשוטה למדי,

אמרת השבוע

בהיסח הדעת

הגאון רבי נפתלי מאמסטרדם שאל את רבי יוסף-חיים זוננפלד: "איך ייתכן שיתקיימו דברי חז"ל שהמשיח יבוא 'בהיסח הדעת', והלוא אין אנו מסיחים את דעתנו לרגע מן הגאולה?".

השיב רבי יוסף-חיים: "אמת שאנו מצפים לביאת המשיח בכל עת, אבל נשווה בנפשנו שברגע זה תיפתח הדלת ומשיח־צדקנו יופיע - האם זה לא יהיה בבחינת הפתעה גדולה בעבורנו? הלוא אילו היינו מצפים לאורח ופתאום הייתה הדלת נפתחת והוא היה בא, לא היינו מופתעים. אם בכל־זאת ביאת המשיח תפתיע אותנו, הרי שיש כאן בכל־זאת מידה מסויימת של 'היסח הדעת', ואם כן המשיח יכול לבוא..."

פתגם חסידי

"הגאולה נרמזת במילה הראשונה של התורה: 'בראשית', בצירוף אחר של האותיות, הוא תאשיר"ב, ראשי תיבות - תשעה אב יהיה שמחה רבה בגאולה" (אגרא דכלה הב).

תשעה באב | מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף

מן המעיין

קביעות של יתרון

תקופת בין המצרים היא שלושה שבועות, מספר המורה על קביעות וחזקה. יש כאן רמז, שהכוונה הפנימית של החורבן והגלות היא השגת המעלה והיתרון של בית המקדש השלישי. זו ירידה לצורך עלייה.

(הרבי מליובאוויטש)

בירור קשה

הגמרא (יומא ט,ב) אומרת כי הבית השני נחרב בגלל שנאת חנם. עוון זה אינו נחשב חמור כל-כך בעיני הבריות, מפני שנדמה לאדם שהוא שונא את חברו בדין. לכן הגלות האחרונה, שהיא תיקון לעוון הזה, נמשכת זמן רב, כי הבירור של הפסולת הדקה אורך זמן רב יותר מבירור הפסולת הגסה, שניכר לכול כי פסולת היא.

(לקוטי תורה)

מגילה ארעית

כל המגילות נכתבות על קלף חוץ ממגילת איכה, שהיא נקראת מתוך החומש. לפי שאנו מקווים בכל יום להיגאל מן הגלות ולהפוך את יום החורבן ליום שמחה. אילו כתבו את מגילת איכה על קלף, היה נראה שאנו מתכוננים חלילה להשתמש בה במשך שנים רבות.

(לבוש)

סוף לקינות

לז היינו מאמינים באמת ובתמים בביאת המשיח ובגאולה הקרובה, לא היינו מחזיקים את הקינות

מתשעה באב זה לתשעה באב הבא.

(רבי מרדכי מלכוביץ')

דחיית העצבות

רבי נפתלי מרופשיץ לא היה סובל עצבות ותמיד היה שרוי בשמחה. כשהקהל התאסף בבית המדרש לאמירת הקינות והאנשים ככו על חורבן בית המקדש, היה הוא מפזם "והשב כוהנים לעבודתם ולוויים לשירם ולזמרים".

מקור הנחמה

"אין לה מנחם" (איכה א,ג). בחינת 'אין' היא ה'מנחם' שלנו. על דרך הפירוש ב"מאין יבוא עזרי", שהעזר בא מבחינת 'אין'.

(אור התורה)

עדיין לא בא?

רבי אברהם המלאך - בנו של המגיד ממזריטש - היה נוהג לשבת בתשעה באב כשראשו בין ברכיו ונחל של דמעות סביבו. מפעם לפעם היה מרים את ראשו ושואל: עדיין איננו? עדיין לא בא?

הזמן המתאים

רבי רפאל מברשד היה רגיל לעסוק בהבאת שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. פעם אחת הלך בתשעה באב לבית אחד להשכין שלום. שאלוהו: וכי אייפאשר לדחות זאת לאחרי תשעה באב? השיב להם: בית המקדש חרב בעוון שנאת חנם, ולכן יום החורבן הוא המתאים ביותר לעסוק בהבאת שלום שבין אדם לחברו.

נפש

תחת נפש

המצב בגטו החמיר מיום ליום. הרעב החריף. הצפיפות והדוחק גרמו למחלות מידבקות. יהודים רבים לא שרדו והשיבו את נשמתם המעונה לבוראה.

בחדר קטן גוחן ילד בן שבע על מיטת אביו החולה, ומעיני שניהם זולגות דמעות. האב מבין שאלה רגעי האחרונים. במאמץ גדול הוא משמיע מילות פרידה באוזני בנו: "יצחק'ל, הולך אני בדרך כל הארץ. אתה ואימא תישארו לבדכם. אנא, שמור על אימא החולה ודאג לה, ואל תיטוש אותה בשום אופן. מוטל עליך לכבד את אביך ואת אמך. עכשיו כבר לא תוכל לכבד את אביך – כבד אפוא את אימא כפליים".

יצחק'ל הנהן בראשו. חיוך קל עלה על פניו המיוסרות של האב, וכעבור רגעים מספר עצם את עיניו.

בגטו לא היה זמן רב להתאבל. יצחק'ל שמר את ההבטחה שהבטיח לאביו. בזכות קומתו הנמוכה וגופו הרזה הצליח להשתחל אל מחוץ לגטו, ומשם להבריח מעט מזון בעבור אימו החולה.

אלא שבגיהנום הנאצי מלחמת ההישרדות הייתה יוסימית. יום אחד התחילו הנאצים הארורים לאסוף את הילדים ולשלוח אותם למחנות ההשמדה. המבוגרים הסתירו אותם בארונות ובמרתפים. היו שהצליחו להבריח אותם למשפחות נוצריות, תמורת ממון רב. אף היו מי שפשטו שלחו את הילדים אל היערות, מתוך ידיעה שהישרדות בגטו משמעותה מוות ודאי.

"ברח, יצחק'ל", ביקשה אימו, "לך אל היערות, פגוש את הפרטיזנים וחבור אליהם".

"לא, אימא!", השיב יצחק'ל נחרצות. "אני מקיים את צוואתו של אבא, ואינני נפרד ממך ויהי מה". הילד התבצר בעמדתו על אף כל ההפצרות.

אלא שמיום ליום דעכה האם והלכה וכעבור זמן קצר נפטרה אף היא. ברגעיה האחרונים הצביעה על מכתב פרידה שכתבה לו. "בני יקירי, אנא החזק מעמד, שרוד והינצל", לחשה. "זו בקשתי האחרונה. זה גם רצונו של אבא זיכרונו לברכה".

יצחק'ל נותר לבד בעולם. בחושי ההישרדות הצעירים שלו הבין כי עליו להתנער מן האבל ולהציל את חייו. הוא חמק מן הגטו וברח ליערות.

יום אחד, בהיותו כבן שבע-עשרה, החליט לעלות למוזאון מרתף השואה בהר ציון שבירושלים. הוא פגש שם את הרב שמואלזנוויל כהנא, מנהל המקום, וישב לשיחה עמו. במהלך השיחה חשף את צפונות ליבו. הוא חש רגשות אשם, התוודה, על שלא הצליח להגן על אמו.

בשנות המלחמה התגלגל בין הפרטיזנים למנורים שהסכימו לתת לו קורת גג. הוא סבל מרעב ומקור. בכל רגע ריחפה מעליו הסכנה שייפתס. אולם יד ההשגחה העליונה שמרה עליו, ובאורח נס שרד את המלחמה. הוא עלה לארץ ישראל ופתח בחיים חדשים.

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

מקדש בלב

החיים היהודיים כיום אינם שלמים, כי חסר לנו דבר מרכזי בקשר שבין יהודי לקב"ה – בית המקדש. לכן אנו מייחלים לגאולה ולבניין בית המקדש השלישי, כדי שנחזור לחיים יהודיים מלאים, שבמרכזם עבודת המקדש.

באחת משיחותיו אמר כ"ק אדמו"ר הרי"צ (ספר השיחות תרצ"ו, עמ' 297): "כשאמר הקב"ה לבני ישראל 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם', נבנה אצל כל יהודי שהיה שם – וכן אצל כל יהודי שעתיד להיוולד עד ביאת המשיח – 'בית מקדש' קטן בלב. כאשר יהודי היה נכנס לבית המקדש, היה משתקף ומתגלה אותו בית קדוש וגדול בתוך בית המקדש הקטן שלו".

רבנו הזקן מבאר (תורה אור בראשית מגג) את ההבדל בין המשכן ובין בית המקדש: המשכן עשוי מדומם, צומח וחי – המכסה היה עשוי מיריעות ומעורות אילים ותחשים (חי), הקירות הוכנו מארזים (צומח), והקרקע לקוחה כמובן מעפר (דומם). לעומתו, בית המקדש נבנה מאבנים ומעפר, היינו מן הדומם בלבד. שכן המשכן היה דירת עראי, ולכן היה בנוי כפי סדר ההשתלשלות בזמן הזה – למטה הדומם, מעליו הצומח, ומעליו החי; ואילו בית המקדש היה דירת קבע, היינו שהוא מעין העולם הבא, שאז יתעלה הדומם למעלה ממדרגת הצומח והחי.

ראייה ממש

כ"ק אדמו"ר הרש"ב מבאר (ספר המאמרים תרמ"ג, עמ' קג) כי בבית המקדש התחברו שני הפכים – מקום ולמעלה מן המקום, כמאמר רז"ל (יומא כא,א) "מקום הארון אינו מן המידה" (שכן קודש הקודשים היה עשרים אמה על עשרים אמה, והארון היה אמתיים וחצי אורכו ואמה וחצי רוחבו, ועמד באמצע קודש הקודשים, ובכל זאת, מכל צד נמדדו עשר אמות בינו ובין הכותל). נס מופלא זה אירע בבית המקדש דווקא, מפני שהאיר בו מעין הגילוי שלעתיד, שאז יהיה המקום למעלה מגדר מקום, שכן הגשמיים תיראה כפי שהיא באמת, שכל מציאותה נובעת מן האור האלוקי.

עוד הוא אומר (המשך תער"ב כרך ב, עמ' תתקלה) כי בבית המקדש הייתה הכרה והרגשה באלוקות בבחינת ראייה ממש – "כדרך שבא ליראות כך בא לראות" (חגיגה ב,א). לכן היה המקדש כעולם אחר ממש. מי שנכנס לתוכו תפס והרגיש אלוקות 'בדרך פשיטות', לא 'בדרך התחדשות', ולא הייתה בו הרגשת עצמו כלל.

הרבי מליובאוויטש מבאר (קונטרס שבת נחמו תש"ו) כי על מקום המקדש נאמר (בראשית כח,ז) "מה נורא המקום הזה", ותרגם אונקלוס: "לית דין [=אין זה] אתר הדיוט". פירוש הדברים: העולם נקרא 'אתר הדיוט', משום שנברא בעשרה מאמרות, שנקראים 'מילין דהדיוטא'; אך מקום המקדש אינו 'אתר הדיוט', שכן בכל עשרת המאמרות נאמר 'ו'אימר אלקים', ואילו במקום המקדש היה גילוי שם הוי', ככתוב – "אכן יש הוי' במקום הזה" (שם כח,טז).

האמת השלמה

בית המקדש השלישי יתאפיין בקיומו הנצחי. הזוהר (חלק ג, רכא,א) אומר על הפסוק (תהילים קכז,א) "אם ה' לא יבנה בית שווא עמלו בוניו וגו'" – שהבית הראשון והשני היו 'בניינא דבר-נש דלית ביה קיומא כלל' (=בניין מעשה אדם, שאין בו קיום כלל), ואילו הבית השלישי יהיה 'בניינא דקוב"ה' (=בנייניו של הקב"ה) ויתקיים לעד.

הבית השלישי מייצג אמת שלמה, ולכן היא תקרין גם על אומות העולם. הגמרא (יומא כא,ב) קושרת את הדברים עם הפסוק בישעיה (ג,ג): "והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה', אל בית אלוקי יעקב". הדגש הוא על "בית אלוקי יעקב", שמציין את האמת השלמה, וזו מגיעה גם אל אומות העולם.

"עשית מה שיכולת", הרגיע אותו הרב כהנא, ורשם את שמו וכתובתו.

חלפו כמה שעות ולמוזאון נכנסה אישה שנראתה חלשה ופניה חיוורים. פסיעותיה היו איטיות והיו כרוכות במאמץ רב. כשהדליקה נר נשמה פרצה בכבי עז והשמייעה זעקות שבר.

הרב כהנא ניגש לעבר האישה כדי לתמוך בה. "אני מגטו קובנה", סיפרה האישה בדמעות. "בעלי נרצח שם, ונותרתי לבדי עם בני הפעוט, יצחק'ל. כשהקלגסים יימח שמם החלו לאסוף את הילדים ניסיתי בכל כוחותיי למצוא בעבורו מקום מסתור. הטמנתי אותו בארון הבגדים, בין שמיכות עבות.

"יום אחד התארך החיפוש שעות רבות. חיות האדם צדו במרץ עוד ועוד ילדים, ונראה היה כי החליטו לתפוס את כולם. השעות חלפו, ומחשבותיי היו על יצחק'ל שלי, שהשארתי בארון. רק בשעת ערב מאוחרת נסתיים החיפוש. רצתי אל מקום המחבוא, וכשפתחתי את דלת הארון גיליתי כי אסון נורא התרחש: יצחק'ל כבר לא היה בין החיים..."

"מאז ועד היום אינני מוצאת מרגוע לנפשי. אני ניצלתי, התחנתתי מחדש, אך אינני רואה טעם בחיי. דמותו של יצחק'ל שלי עומדת תמיד מול עיניי. בהקיץ ובחלום אני רואה אותו ואיני יודעת את נפשי. זקוקה אני לתיקון על המעשה הנורא שעשיתי".

הרב כהנא הצטמרר. הוא התקשה למצוא מילים מנחמות לנפשה של האישה האומללה.

לפתע הלמה בו המחשבה, שבתחילה נראתה תלושה מן המציאות, אך ככל שהפך בה תהה אם אין כאן השגחה פרטית מופלאה: "הלוא הנער היתום שהיה כאן הבוקר יצחק'ל שמו, כשם בנה של האישה הזאת. האומנם אך מקרה הוא?".

הוא ביקש מהאישה לבוא אליו עם בעלה בעוד שבועיים. בינתיים הזמין לשיחה את יצחק'ל והציג לפניו את הרעיון. אחרי מחשבה הסכים הנער הבודד לפגוש את האישה ובעלה.

כשנפגשו במשרדו אמר להם הרב כהנא: "כל אחד וכל אחת מן הנרצחים ומן הנרצחות הם משפחה אחת של קדושים. אף שאינכם מכירים זה את זה, אתם למעשה בני משפחה אחת".

לא חלפו הימים ובעיר מגוריהם נראו הנער והאישה הולכים יחדיו. "יצחק'ל שלי", קראה לו האישה, והנער השיב לה: "אימא".

(על-פי סיפורו של הרב שמואלזנוויל כהנא)

הדגם הראשון, השני והשלישי

לבנות נפוצה השמועה, ובתוך זמן קצר קיבלתי הזמנות להציגו באתרים רבים".

דגם הבית השלישי

בעקבות ההתעניינות הקים את ארגון 'בני תורה לעידוד לימוד עבודת בית המקדש והקרבתו', וייסד תערוכות בני-יורק ובלונדון. "כעבור זמן בניתי דגם מדויק יותר של הבית השני", הוא מספר, "ובהמשך בניתי דגם של הבית השלישי, על-פי המתואר ביחזקאל. כל יומי היה מוקדש לזה".

לדבריו, קיבל תגובות מחממות לב: "ניגש אליי מגיד שיעור ידוע באחת הישיבות המכובדות ואמר לי שרק אחרי שראה את הדגם הצליח להסביר לתלמידיו את אחד הפרטים החשובים של בית המקדש". הוא חש כי בשנים האחרונות ניכרת התעוררות מיוחדת בציבור בכל הקשור לציפייה לביאת המשיח ולבניית בית המקדש השלישי.

שולחן ערוך לכוהנים

כססיים לבנות את הדגמים החליט לעבור לאתגר הבא. "הוצאתי לאור מחדש שני ספרים חשובים הקשורים לבית המקדש. ספר ראשון על הלכות מידות, שכתב הרב יהושע יוסף הכהן, ששימש רב בעיר מארד בפולין,

כששמעו חבריו של הרב אברהם-ישעיהו נייורטה שהוא בנה דגם של בית מקדש, הם נדהמו. מעולם לא ידעו שהוא מתמחה בבניית דגמים. מתברר שגם הוא עצמו לא ידע על כך. "את הדחיפה לבניית דגם בית המקדש קיבלתי מההקדמה לספר 'תורה אור' של החפץ-חיים", הוא מספר. "שם נכתב על נחיצות הלימוד של עבודת הקרבנות והלכות בית המקדש, כדי שנהיה מוכנים לבניינו במהרה בימינו".

את הרב נייורטה מצאנו בביתו שבלונדון, עיר הולדתו. הוא למד בישיבת מיר בירושלים ולאחר מכן בישיבת גייטסהד, בצפון אנגליה, אך לדבריו הוא מרבה לבקר בארץ.

חצי שנה של עבודה

כדי לבנות את הדגם הוא נדרש ללמוד תחילה את הסוגיה: "למדתי את מסכת מידות עם כל המפרשים. התעמקתי בכל פרט ופרט. בהמשך שרטטתי תכניות של הדגם. קניתי חומרים מעץ ופלסטיק ויצאתי לדרך".

לבניית הדגם נדרשה יותר מחצי שנה של עבודה. "ייחודיותו של הדגם שבניתי בהשקעה הגדולה גם בפרטים הפנימיים, ולא רק במראה החיצוני שלו", הוא מסביר. "אורכו של הדגם כמטר וחצי. כשסיימתי

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

תשעה באב נדחה

שאלה: מה הן ההלכות המיוחדות של תשעה באב שחל בשבת?

תשובה: בתשעה באב לימוד התורה אסור, מפני שהוא מביא שמחה, אך בשבת מותר ללמוד הכול עד חצות היום. אחרי חצות היום נהוג שלא ללמוד תורה, ובכלל זה פרקי אבות, אך יש מקום להקל בשיעורים קבועים, כמו פרשת השבוע, תהילים, דף יומי, רמב"ם יומי וכדומה (מותר, כמובן, ללמוד את הדברים המותרים בתשעה באב). פוסקים רבים מתירים כל לימוד תורה בשבת, ויש האוסרים ללמוד כל השבת.

מצווה לאכול בשר ולשתות יין בשבת, אפילו יותר מהרגיל בכל שבת, וגם בסעודה השלישית, שהיא הסעודה המפסקת; אלא שיש להפסיק לאכול לפני השקיעה.

בתפילת מנחה אין אומרים 'צדקתך'. אין להכין את

חי את המקדש. הרב נייורטה והדגם

וספר שני שכתב הרב אהרן הכהן, חתנו של החפץ-חיים, כשהיה בגלות במלחמת העולם הראשונה. זה מעין שולחן ערוך לכוהנים, ובו מפורטות ההלכות הרלוונטיות". הספר הראשון זכה להצלחה, וכעת הוא מוציא אותו במהדורה חמישית.

בשנים האחרונות הרחיב את פעילותו גם לירושלים. הוא קורא לציבור לחזק את העיסוק בענייני המקדש והגאולה, ומצטט מדברי החפץ-חיים: "אם נהיה אנחנו מוכנים מצידינו בכל הלכות המקדש ועבודתו, הדעת נותנת שהדבר יביא לידי קירוב הגאולה".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים לצינן לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יש מה לספר!

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

